

Metodická informace 057/12/09

Zpracováno dle zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010 a dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění.

Změna sazeb daně z přidané hodnoty

Zákonem č. 362/2009 Sb. byl v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu novelizován také zákon o dani z přidané hodnoty. Změna se týká výše základní a snížené sazby. Ministerstvo financí již vydalo sdělení k uplatňování DPH při změně sazeb, ze kterého jsme vybrali následující informace.

I. Změna sazby DPH – od 1. 1. 2010

Od 1.1.2010 se u daně z přidané hodnoty zvyšuje:

- **snížená sazba daně na 10%**
- **základní sazba daně na 20%.**

Obecné pravidlo zákona o dani z přidané hodnoty stanoví, že plátce daně použije sazbu daně platnou v den, kdy vznikne povinnost přiznat a zaplatit daň, tj. ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí úplaty, dle toho, který den nastane dříve.

II. Dodání elektřiny, plynu, vody, tepla, chladu a poskytnutí telekomunikačních služeb

V přechodných ustanovení k novele zákona je řešeno použití sazby daně v případech, kdy plátce dodává elektřinu, plyn, vodu, teplo, chlad a nebo poskytuje telekomunikační služby a zúčtovací období dodání a spotřeby tohoto zboží nebo služeb zahrnuje jak část roku 2009, tak část roku 2010. V takových případech, i když není odečet z měřících zařízení stanoven k datu 31.12.2009, je plátce oprávněn odečet k tomuto datu provést, tím rozdělit zúčtovací období na část do 31.12.2009 a pro spotřebu použít sazbu platnou k tomuto datu, tj. 9 % nebo 19 % a na část období od 1.1.2010 a použít sazbu 10 % nebo 20 %. Úplaty přijaté před datem uskutečnění zdanitelného plnění přiřadí plátce ke zjištěné spotřebě zboží nebo služeb za období roku 2009 nebo roku 2010 také podle toho, zda byly přijaty do 31.12.2009 nebo po 1.1.2010.

Jestliže plátce neprovede odečet z měřícího zařízení k datu 31.12.2009, ale k datu po 1.1.2010, může provést propočít spotřeby na období do 31.12.2009 a na období od 1.1.2010. Plátce pak použije u období do 31.12.2009 sazbu daně 9 % nebo 19 % a u období od 1.1.2010 sazbu 10 % nebo 20 %.

Výše uvedený způsob zjištění skutečné spotřeby mohou plátcí použít i u činnosti odvádění a čištění odpadních vod („stočné“), v souvislosti s dodáním vody. Obdobný postup lze uplatnit při dodání elektřiny nebo plynu konečným spotřebitelům, kdy částka za zdanitelné plnění pro konečného spotřebitele zahrnuje dodání elektřiny nebo plynu a také jejich distribuci.

III. Zúčtování záloh

Plátce, kterému vznikne povinnost přiznat daň z úplaty přijaté přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění nejpozději do 31.12.2009 včetně, použije pro přiznání daně z této úplaty sazbu daně 9 % nebo 19 %, tj. sazbu daně platnou do 31.12.2009.

Při vyúčtování zdanitelného plnění k datu jeho uskutečnění, které nastane nejdříve 1.1.2010 a později, se při stanovení základu daně podle § 37 odst. 3 zákona o DPH, tj. rozdílu mezi základem daně (celkovou sjednanou částkou) a částkou nebo součtem částek, ze kterých byla daň přiznána ke dni přijetí úplaty (zálohy), použije u úplat přijatých do 31.12.2009 sazba daně 9 nebo 19 %. U úplat přijatých po datu 1.1.2010 použije plátce sazbu daně 10 nebo 20 %.

V případě, kdy částka uskutečného zdanitelného plnění převyší částku přijatých úplat, ze kterých daň byla přiznána přede dnem uskutečnění zdanitelného plnění, podléhá tento rozdíl sazbě daně platné po 1.1.2010 – tj. buď 10 % nebo 20 %.

IV. Smlouvy o finančním pronájmu do 31. prosince 2008

U smluv o finančním pronájmu uzavřených a s předmětem smlouvy předaným do 31.12.2008, se u zdanitelných plnění uskutečněných podle těchto smluv po 1.1.2010, použije sazba daně platná do 31.12.2008, tj. 9 % nebo 19 %. Připomínáme, že pro tyto smlouvy rovněž platí podle zákona č. 302/2008 Sb., přechodné ustanovení, podle kterého se u těchto smluv použijí (až do jejich ukončení) ta ustanovení zákona o DPH, která těchto smluv týkají (jakákoliv, nejen ustanovení o sazbách daně), podle znění zákona o DPH platného do 31.12.2008.

V. Smlouvy o finančním pronájmu od 1.1.2009 do 31.12.2009

Smlouvy o finančním pronájmu s právem odkupu předmětu leasingu uzavřené v období 1.1.2009 do 31.12.2009 přechodná ustanovení neupravují. Z toho důvodu budou dílčí plnění nájemného zatížena sazbou daně platnou ke dni dílčího zdanitelného plnění.

VI. Dobropisy a vrubopisy

V souladu s § 42 odst. 5 zákona o dani z přidané hodnoty se u opravy základu daně a výše daně uplatní vždy sazba daně platná ke dni uskutečnění původního zdanitelného plnění.

VII. Shrnutí

- od 1. 1. 2010 bude snižena sazba DPH 10% a základní sazba DPH 20%;
- spotřebu el. energie, plynu, vody, tepla, chladu a telekomunikačních služeb za rok 2009 lze vyúčtovat v sazbě 9% nebo 19%;
- zálohy přijaté do 31.12.2009, ze kterých bude přiznána daň ke dni přijetí úplaty, budou vyúčtovány v sazbách daně platných v roce 2009;
- u smluv o finančním pronájmu uzavřených do 31.12.2008 se použije i po 1.1.2010 sazba daně 9% nebo 19%.
- u dobropisů a vrubopisů se používají sazby daně platné ke dni uskutečnění původního zdanitelného plnění.

V současné době je schválena další významná novela zákona o dani z přidané hodnoty, která:

- mění stanovení místa plnění při poskytování služeb,
- zavádí pro osoby spřízněné institut ceny obvyklé,
- stanoví, že souhrnné hlášení se podává měsíčně a pouze elektronicky
- a přináší dalších cca 100 změn.

Pokud podepíše tuto novelu prezident a bude-li publikována ve sbírce zákonů, bude účinná od 1.1.2010.

Nejbližší daňové povinnosti

28.12. Přiznání a platba DPH 11/2009 – **příkaz k úhradě doporučujeme předat bance do 22.12.**

25. 1. Přiznání a platba DPH 12/2009 – **příkaz k úhradě doporučujeme předat bance do 21. 1.**

1. 2. Daň z nemovitosti – přiznání na rok 2010

Daň silniční za rok 2009 – přiznání i platba za 12/2009

V Šenově u Nového Jičína, dne 16.12.2009

Zpracovaly: Ing. Mičulková Marta, Ing. Kotalová Pavla

Ing. Marta Mičulková, v.r.

Výtisk je určen pouze pro adresáta.

Děkujeme, že tyto metodické informace nekopírujete a veřejně nešíříte.
Máte-li zájem o více výtisků, kontaktujte nás, rádi Vám potřebný počet dodáme. ©